

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Ministarstvo za ljudska
i manjinska prava
Br. 01-495/13
Podgorica, 07.03.2013.god.

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	11. 03
	20 13 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-9/13-243
VEZA:	
EFA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za rodnu ravnopravnost
n/r Predsjednice, g-de Nade Drobnjak

Za sjednicu »Ženskog parlamenta«, 08. marta 2013. godine, gospođa Fana Delija, Izvršna koordinatorka Centra za romske inicijative Nikšić, postavila je sljedeće

PITANJE

Koje konkretnе mjere je Vlada Crne Gore preduzela i koje će preduzeti na unapređenju ekonomskog osnaživanja žena Romkinja i Egipćanki i njihovog učešća u političkom životu i odlučivanju?

U vezi sa postavljenim pitanjem, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava daje sljedeći

O d g o v o r

Sistematski odgovor Vlade Crne Gore problemima romske i egipćanske populacije je počeo još poslije regionalne konferencije »Romi u proširenoj Evropi«, nakon čega je i Crna Gora prihvatile projekat »*Dekada romske inkluzije 2005-2015*«. Vlada Crne Gore je krajem 2007. godine usvojila *Strategiju za poboljšanje položaja RAE populacije u Crnoj Gori 2008-2012*. Sprovođenje ovog dokumenta je rezultiralo veoma vidnim, ali još nedovoljnim pomacima na integraciji romske i egipćanske populacije, pa je Vlada Crne Gore usvojila *Strategiju za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2012-2016*.

Evidentan i uočljiv težak položaj Romkinja i Egipćanki, ili kako često kažemo, njihova dvostruka ugroženost, bila je prisutna i u dosadašnjim aktivnostima na sprovođenju definisanih politika. S obzirom na konkretno pitanje, samo ću istaći nekoliko značajnih činjenica.

Uslov za kvalitetno ekonomsko osnaživanje Romkinja i Egipćanki je njihovo uključivanje u obrazovni sistem i sticanje izvjesnih kvalifikacija. Programi uključivanja

djece romske i egipćanske populacije kontinuirano se sprovode na svim nivoima vaspitanja i obrazovanja. Ostvaren je vidan napredak, ali i jasno prepoznati izazovi pune socijalne inkluzije ove populacije. Iz godine u godinu se povećava broj djece u sistemu obrazovanja, u školskoj 2012/2013 u osnovnim školama 1853 RE učenika, dok je prije deset godina taj broj iznosio 626. Neki od razloga su i program obezbjeđivanja besplatnih udžbenika, kao i dodjela stipendija svim srednjoškolcima/kama i studentima/kinjama. Naravno da su ovim programima obuhvaćeni i dječaci i djevojčice.

Na dan 31.12.2012. godine, na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore nalazilo se 1012 lica koja su se deklarisala kao pripadnici populacije Roma i Egipćana, od kojih žena 427 (42,19%). Godišnje, prosječno, između 50 i 100 nezaposlenih lica romske i egipćanske populacije bude obuhvaćeno programima aktivne politike zapošljavanja, prije svega programima obrazovanja i osposobljavanja, javnim radovima, kako državnim tako i lokalnim i sezonskim poslovima. Učešće žena je oko 40%. U dosadašnjim aktivnostima, sprovedeno je niz programa namjenjenih Romima i Egipćanima, od kojih će nabrojati neke: Druga šansa, Smanjenje ugroženosti domicilne Romske i Egipćanske populacije, Obrazovanje i osposobljavanje odraslih, Javni radovi, Sezonsko zapošljavanje, Motivacija poslodavaca, Program elementarnog funkcionalnog opismenjavanja, Stvaranje podjednakog pristupa radnim mjestima za Rome i Egipćane, Lokalna inicijativa za povećanje zapošljivosti nezaposlenih lica u pilot opštinama na sjeveru Crne Gore itd. U svim ovim aktivnostima vođeno je računa o rodnoj izbalansiranošći, tako da je u nekim projektima, s obzirom na vrstu traženih zanimanja, učešće Romkinja i Egipćanki i preko 60%.

Prepoznajući važnost učešća Romkinja i Egipćanki u javnom i političkom životu kao i drugim oblastima društvenog života Crne Gore u *Planu aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2013-2017* prepoznat je niz mjera. U Planu aktivnosti su integrisane specifične potrebe Romkinja i Egipćanki i to u saradnji sa ženskim nevladinim organizacijama koje se bave pitanjem unaprjeđenja položaja Romkinja i Egipćanki.

Vlada Crne Gore će u vremenu pred nama nastaviti sa sprovođenjem definisanih politika prema Romima i Egipćanima. Pomenuo sam naš strateški dokument, u kojem je kroz svih deset oblasti djelovanja prepoznata i rodna ravnopravnost. Po prvi put, jedan ovakav dokument sadrži i posebno poglavje o nasilju nad ženama i nasilju u porodici. Planirane aktivnosti, a njih je ukupno 108 za naredni četvorogodišnji period, su definisane u saradnji sa predstavnicama nevladinih organizacija, koje su aktivno participirale i u izradi ovog dokumenta, ali i u tijelu koji prati njegovo sprovođenje.

S poštovanjem,

